

Názov predmetu: Sociálna politika

Forma výučby: Prednáška / Cvičenie

Počet kreditov: 6

Študijný program:

- Aplikovaná ekonómia
- Manažment verejných politík
- Financie, bankovníctvo a poisťovníctvo

Stupeň štúdia: I.

Výsledky vzdelávania:

Cieľom predmetu je vybaviť študentov vedomosťami a základnými analytickými schopnosťami vo vzťahu k hlavným oblastiam záujmu sociálnej politiky ako vednej disciplíny i ako praktickej činnosti v meniacom sa sociálno-ekonomickom prostredí. Študent získa schopnosť samostatného vnímania a analyzovania sociálnych problémov a kritického hodnotenia navrhovaných metódy ich riešenia. Viest študentov k pochopeniu vzájomného vzťahu a uplatnenia kritérií ekonomickej i sociálnej efektivity vo vzťahu k rôznym subjektom v procese tvorby a implementácie sociálnej politiky. Problematika predmetu vychádza zo sociálnej teórie, vysvetľuje typy sociálnej politiky a rozpracováva základné poznatky teórie a praxe sociálnej politiky cez poznatky o funkciách sociálnej politiky, o jej sociálnej a ekonomickej podmienenosti, o jej princípoch, obsahu a konkrétnych nástrojoch u nás i v zahraničí.

Po absolvovaní predmetu by študent mal byť schopný:

Vedomosti a porozumenie

- chápať hodnoty, princípy, a ciele sociálnej politiky
- orientovať sa v teóriách, legislatíve, koncepciách a strategických dokumentoch týkajúcich sa predmetnej problematiky
- orientovať sa v identifikátoroch sociálnej politiky v kvalitatívnej podobe, ktoré umožnia skúmanie hospodárskych javov z kvantitatívneho pohľadu
- porozumieť princípom fungovania modelov sociálnej politiky
- aplikovať vedomosti v praktických situáciách a tvorivým spôsobom pristupovať k riešeniu konkrétnych sociálnych situácií
- porozumieť sociálno-ekonomickým vzťahom pre ich efektívne aplikovanie v hospodárskej praxi
- získať vedomosti o druhoch, prejavoch, štruktúre a dynamike sociálnych problémov v národnom, regionálnom meradle a o vzťahoch medzi nimi
- získať vedomosti o zdrojoch informácií, metódach získavania a spracovania údajov v sociálnej oblasti
- syntetizovať základné rysy sociálnej teórie vo vzťahu k európskemu prostrediu

Kompetencie

- schopnosť samostatnej práce so štúdiami súvisiacimi so sociálnou politikou
- otvorenosť na vnímanie a interpretáciu sociálnych javov a problémov
- schopnosť zohľadniť sociálny aspekt pri riešení praktických hospodárskych problémov

Zručností

- aplikovať správne metódy, postupy a techniky pri konkrétnych sociálnych situáciách v oblasti tvorby ako aj implementácie sociálnej politiky
- identifikovať zodpovednosť konkrétnych inštitúcií podľa kompetencií za sociálne problémy
- interpretovať výsledky analýz v sociálnej oblasti
- schopnosť identifikovať jednotlivé sociálnej dávky pre príjemcov v konkrétnych životných situáciách
- diskutovať o sociálnych problémoch a ich možných riešeniach

Stručná osnova predmetu:

1. Sociálna politika a jej vymedzenie. Sociálne povedomie a sociálne zákonodarstvo. Etapy vývoja a osobnosti sociálnej politiky v európskom priestore. Sociálna politika ako teória a prax.
2. Hodnotové východiská sociálnej politiky. Princípy a funkcie sociálnej politiky.
3. Vymedzenie právnych, ekonomických a programových nástrojov sociálnej politiky. Účast' a úlohy subjektov v sociálnej politike. Inštitucionálny a kompetenčný rámec v sociálnej oblasti.
4. Trhové prostredie a sociálna politika, transformačný proces sociálnej sféry, decentralizácia, deregulácia. Vzťah sociálnej a hospodárskej politiky.
5. Sociálne a hospodárske problémy. Premena sociálnej politiky a jej prispôsobenie sa novým sociálno-ekonomickým a spoločenským zmenám, aspekty ekonomickej a následne sociálnej reformy. Fiškálne problémy sociálnej politiky a ich sociálne príčiny.
6. Sociálna politika a európska integrácia, systémy sociálnej ochrany v EÚ, vývoj a základy európskej sociálnej politiky, sociálne práva v EÚ.
7. Typológia modelov sociálnej politiky vo vybraných štátoch EÚ. Ekonomická výkonnosť a sociálna ohľaduplnosť sociálnych systémov, solidarita a zásluhovosť v sociálnych podsystemoch SR.
8. Chudoba a sociálna exklúzia, príčiny a prejavy chudoby, meranie chudoby, chudoba a sociálne nerovnosti, priestorové a spoločenské súvislosti chudoby, cieľové skupiny ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, stratégia boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, politika sociálnej inklúzie. Záchranná sociálna sieť.
9. Vymedzenie sociálneho zabezpečenia a jeho podsystemov. Ekonomická udržateľnosť a efektívnosť podsystemov v kontexte meniacich sa podmienok.
10. Kvalita života a spoločnosť. Ekonomika a kvalita života, rozvojové aspekty kvality života. Faktory a determinanty kvality života.
11. Postavenie vzdelávania v spoločnosti a jeho funkcia, úloha štátu a ostatných subjektov vzdelávacej politiky. Spravodlivý prístup k vzdelávaniu. Miera návratnosti investícií do vzdelávania. Vzdelávací systém v SR. Aktuálne problémy v oblasti vzdelávania.
12. Ciele a nástroje bytovej politiky, spôsoby financovania, podpora bývania, aktuálne problémy. Úloha bytovej politiky v sociálnej kvalite života občana, podpora rozvoja bývania v krajinách Európskej únie.
13. Zdravie, jeho význam a miesto v spoločnosti. Zdravotníctvo a zdravotné poistenie. Vymedzenie cieľových skupín, úlohy štátu, trhu a jednotlivca.

Garant predmetu: doc. Ing. Peter Sika, PhD.